

NATURRESERVAT I ÖREBRO LÄN

Skvaleberget

Foto: Thomas Eriksson

I Skvaleberget skyddas Närkes största bestånd av idegran, ett ovanligt barrträd som klamrat sig kvar sedan istiden. Här möter du även den ovanliga naturtypen kalkbarrskog, som rymmer en stor variation av växter, svampar och mossor. Men se upp, idegranen är en av våra giftigaste växter!

Ett forntida kustlandskap

Idegranen är en mycket skuggtålig buske eller litet träd, som normalt växer utmed kusterna i södra Sverige. Här i Skvaleberget tros idegranen vara en 10 000-årig kvarleva från tiden då Kilsbergskanten var en havsstrand mot Östersjön. Föga förvånande trivs den bäst i fuktiga miljöer kring bäckar och källor. Du känner igen idegranen på dess platta, breda barr och röda bär. Allt på idegranen är mycket giftigt förutom det röda fruktköttet. Men fröna inuti frukten är giftiga så låt bli att smaka! Idegranen är fridlyst i många län, däribland Örebro län.

Kalkbarrskog

Gammal skog som växer på kalkrik jord är en extremt artrik miljö. Om vår och försommar hittar du många blommande örter på marken, som blåsippan, skogsvickern, sötvedeln, trolldruvan och så klart blåbären. Håll utkik efter den lilla busken tibast som blommar tidigt på bar kvist. Precis som idegranen är tibasten en av våra giftiga växter. Blomsterprakten fortsätter snart med blodnäva, nattviol och sårlåka. Utmed vägen hittar du ovanligt många olika slags daggkåpor, bland annat de lite ovanligare arterna baltisk daggkåpa och vågdaggkåpa.

Död ved och skogens fåglar

Till skillnad från de flesta av dagens moderna produktionsskogar hittar du här i reservatet både träd i olika åldrar såväl som döda träd. Av den döda veden lever en lång rad vedsvampar och insekter, som tillsammans bidrar till att veden långsamt bryts ned till jord. Insekterna blir i sin tur mat till hackspettar och andra smådjur. Spillkråka, järpe och sparvuggla är några av skogens många fåglar.

Svampar som gillar kalk

Typiskt för kalkbarrskogar är den rika floran av marksvampar, som violgubbe, grangräticka, brödtaggsvamp och gul taggsvamp. Den sällsynta släta taggsvampen finns bara på några få andra platser i länet. En annan raritet bland områdets svampar är gyllenspindlingen, vars enda kända växtplats i Örebro län är just här i Skvaleberget. Gyllenspindlingen har ett nära förhållande med trädet gran. Genom sitt mycel, svampens omfattande trådlika nätverk under jord, utbyter den näring och vatten med granens rotsystem. Svampens synliga fruktkroppar är relativt kortlivade, medan mycelet kan leva lika länge som dess värdträd växer på platsen.

Reservatsfakta

Beslutsår: 1986

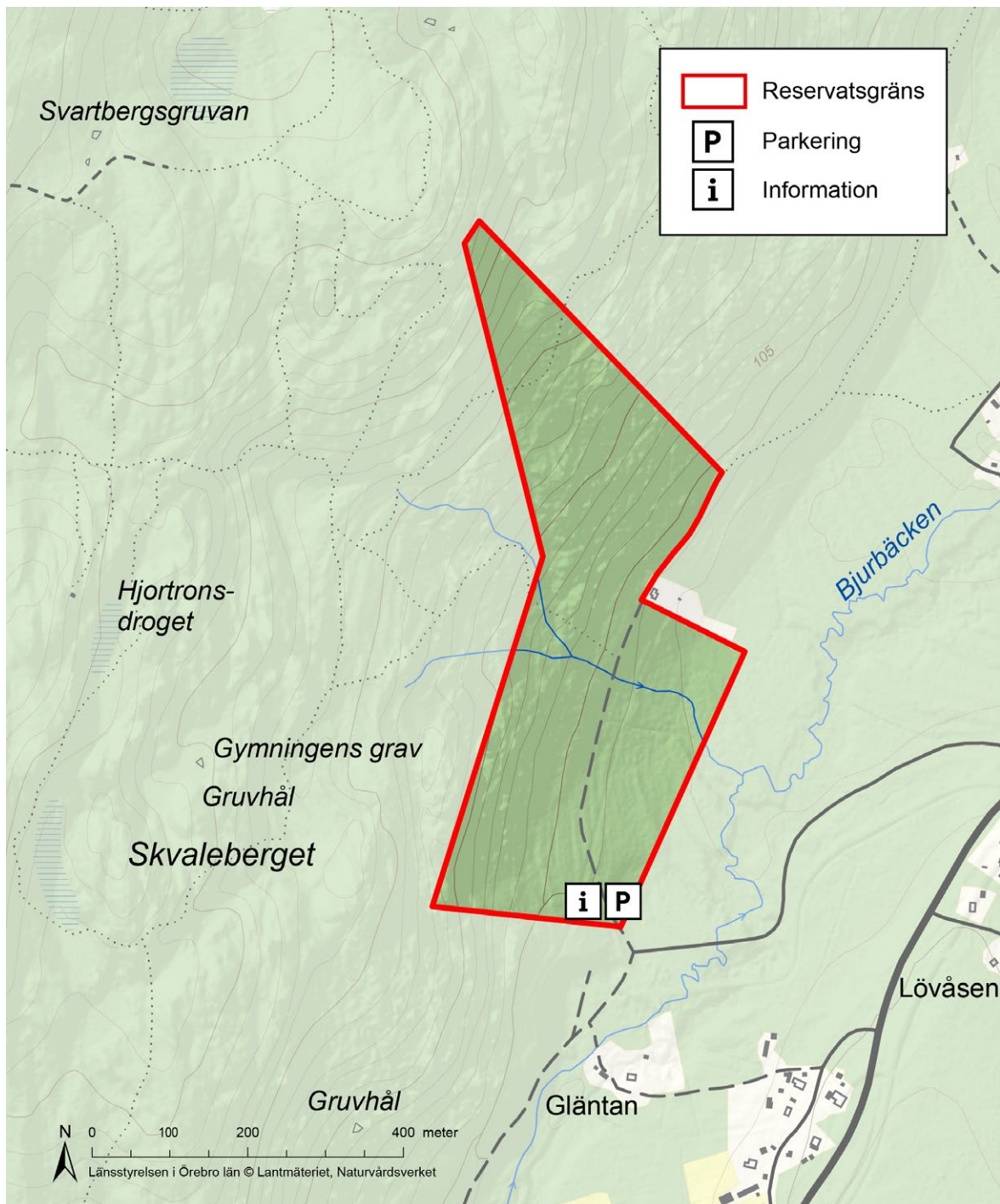
Areal: 18 hektar

Markägare: Naturvårdsverket

Reservatsförvaltare: Länsstyrelsen

Länsstyrelsen
Örebro län

I naturreservatet är det förbjudet att:

- ta med okopplad hund
- göra upp eld
- rida annat än på befintlig brukningsväg
- köra motorfordon (gäller även på vägen)
- ställa upp motorfordon, husvagn eller släpvagna annat än tillfälligt och på särskilt anvisad plats
- bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
- plocka, gräva upp eller på annat sätt skada plantor av träd och buskar, liksom blommor eller andra växter
- tälta
- anordna orienteringskontroller eller snitslade spår
- sätta upp tavla, affisch, skylt, inskrift eller liknande

Vägbeskrivning

Naturreservatet Skvaleberget ligger i Örebro kommun. Från Garphyttan, åk mot Frösvidal. Efter cirka 4 km, kör in på en liten väg till vänster, 100 meter före skylt "Häggen". Ta höger i T-korsning och du är strax framme.